

Två terminer räcker

Nyligen föreslog förre *högskoleministern Tobias Krantz* (DN 2010-07-22) att universiteten skulle införa en tredje termin, så att sommaren kunde utnyttjas för undervisning. Liknade förslag har tidigare framförts av dåvarande finanslandstingsrådet Ingela Nylund Waltz. Argumenten för en tredje termin är att studenterna kommer snabbare ut i arbetslivet och att universitetens byggnader etc används på ett mer effektivt sätt. Dessutom framför Tobias Krantz att undervisningsperioden på 40 veckor på de svenska universiteten är kort i en internationell jämförelse.

LEDARE

Argumentet att universitetets byggnader skulle användas mer effektivt är naturligtvis korrekt i sig. I vissa kapitalintensiva branscher bedrivs produktionen i 3-skift för att utnyttja maskinerna så effektivt som möjligt. Men när det gäller universiteten är det förstås inte byggnaderna utan humankapitalet som är den kritiska produktionsfaktorn. Verksamheten går ut på att optimera produktionen och användningen av humankapital, inte på att använda byggnaderna så mycket som möjligt.

Universiteten bedriver två huvudsakliga verksamheter: forskning och utbildning. Sambandet mellan dessa är mycket starkt. Undervisning på hög internationell nivå kräver att det också bedrivs forskning på hög nivå. Undervisningsuppehållen är de tider då forskarna koncentrerar sig på forskningen, åker på internationella konferenser och gör forskningsresor till andra institutioner. Att universiteten i världen har uppehåll i undervisningen är ingen slump utan en nödvändighet för forskningen.

För studenterna innebär uppehållet i undervisningen en möjlighet att skapa arbetslivserfarenhet men också att smälta och fördjupa sina kunskaper. Det innebär också en möjlighet att komma ikapp för studenter som missat tentor och en möjlighet att fördjupa kandidat- och magisteruppsatser.

Möjligheterna till forskning är också en nyckelfaktor när det gäller att rekrytera internationella forskare. Detta syns mycket tydligt i USA där de bästa forskningsinstitutionerna endast har 20–30 veckors undervisning per år. Detsamma gäller för de bästa universiteten i Europa som Sorbonne, Oxford, Cambridge och London School of Economics. Även i förhållande till våra grannländer är Sveriges undervisningsperiod på 40 veckor lång. Helsingfors universitet har 30 veckor, Köpenhamn 30–34 och Oslo 26. När vi frågat kollegor på nationalekonomiska institutioner runt om i världen har vi faktiskt inte hittat något universitet med en lika lång undervisningsperiod som den svenska. Huruvida dessa undervisningsveckor är uppdelade på två eller tre terminer är sedan av liten betydelse.

Tvärt emot vad Tobias Krantz hävdar är alltså undervisningsperioden vid svenska universitet mycket lång vid en relevant internationell jämförelse. Även om det går att konstruera tjänster med högt forskningsinnehåll för vissa forskare skulle en förlängning av den redan nu långa undervisningsperioden vid de svenska universiteten knappast vara en fördel i den internationella konkurrensen om duktiga forskare.

Rikard Forslid och Hans Wijkander